

Asia C-212/24

Ennakkoratkaisupyyntö

Jättämispäivä:

19.3.2024

Ennakkoratkaisupyyntön esittänyt tuomioistuin:

Corte d'appello di Firenze (Italia)

Ennakkoratkaisupyyntön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

8.1.2024

Valittaja:

L.T. s.s.

Vastapuoli:

Istituto Nazionale della Previdenza Sociale (INPS)

CORTE D'APPELLO DI FIRENZE

Työoikeudellisten asioiden jaosto

[--]

asiassa [--], jonka on pannut vireille **L.T. s.s.** [--]

valittaja ylioikeuteen palautetussa asiassa

ja jossa vastapuolena on

Istituto nazionale della previdenza sociale INPS (kansallinen sosiaaliturvalaitos, Italia) [--]

vastapuoli ylioikeuteen palautetussa asiassa

ja jossa on kyse asiasta, jonka Corte di cassazione (ylin tuomioistuin, Italia) työoikeudellisten asioiden jaosto on 27.4.2022 antamallaan määräyksellä nro [--] palauttanut Corte d'appello di Firenzeen (Firenzen ylioikeus, Italia)

[--] on tehnyt seuraavan

PÄÄTÖKSEN SEUT 267 ARTIKLAN MUKAISEN, UNIONIN OIKEUDEN TULKINTAA KOSKEVAN ENNAKKORATKAISUKYSYMYKSEN ESITTÄMISESTÄ EUROOPAN UNIONIN TUOMIOISTUIMELLE

CORTE D'APPELLON RATKAISTAVANA OLEVA ASIA

- 1 Menettelyssä on kyse siitä, että L.T. s.s. -yhtiö on vastustanut veloitusilmoitusta nro [– –], jonka INPS antoi joulukuussa 2013 ja joka sisälsi määräyksen maksaa puuttuvia sosiaalivakuutusmaksuja ja yksityisoikeudellisia seuraamusmaksuja, jotka liittyivät yhtiön palveluksessa vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä määräaikaisten työntekijöiden työskennelleisiin maataloustyöntekijöihin, joiden osalta yhtiö oli laskenut sosiaalivakuutusmaksut tosiasiallisesti tehtyjen työtuntien perusteella eikä valtakunnallisen työehtosopimuksen mukaisen 6,30 tunnin päivittäisen työajan perusteella.
- 2 Corte d'appello di Firenze (Firenzen ylioikeus, Italia) työoikeudellisten asioiden jaosto [– –], jolta oli haettu muutosta Tribunale di Grosseton (Grosseton alioikeus, Italia) antamaan tuomioon, hylkäsi yhtiön vaatimukset ja totesi veloitusilmoitukseen sisältyneen vaatimuksen perustelluksi. Se perusteli tätä sillä, että määräaikaisten maataloustyöntekijöiden palkka oli suhteutettava 6,30 tunnin päivittäiseen työaikaan eikä tosiasiallisesti tehtyihin työtunteihin.
- 3 Corte di cassazione – Sezione Lavoro (ylimmän yleisen tuomioistumentyöoikeudellisten asioiden jaosto, Italia) [– –] palautti asian ennakkoratkaisua pyytävään Corte d'appelloon ja vahvisti tässä yhteydessä seuraavan oikeusperiaatteen: ”Sosiaalivakuutusmaksut, jotka maataloustyönantaja on velvollinen maksamaan määräaikaistilanteissa maataloustyöntekijöille maksetuista palkoista, on asetuksen (decreto legge) nro 338/1989 1 §:n 1 momentin [– –], luettuna yhdessä 6.7.2006 tehdyn valtakunnallisen työehtosopimuksen 40 artiklan kanssa, mukaisesti laskettava yksinomaan tosiasiallisesti tehtyjen työtuntien perusteella, paitsi mikäli konkreettisesti ilmenee, että työnantaja on ylivoimaisesta esteestä johtuvien keskeytysten vuoksi määrännyt työntekijän pysymään maatilalla työnantajan käytettävissä.”

Corte di cassazione totesi tiivistetysti seuraavaa:

- 6.7.2006 tehdyn maatalous- ja puutarhatyöntekijöiden valtakunnallisen työehtosopimuksen 30 §:n 1 kohdassa, jossa työajaksi sovitaan 39 tuntia viikossa eli 6,30 tuntia päivässä, todetaan ainoastaan viikoittaisen ja päivittäisen työajan enimmäistuntimäärä, mutta siinä ei oteta kantaa vähimmäistuntimäärään.
- Kun saman työehtosopimuksen 40 §:n 1 kohdassa todetaan, että määräaikaistilanteissa työntekijällä on oikeus saada maksu työtunneista, jotka hän on päivän aikana tosiasiallisesti tehnyt, siinä vahvistetaan ehto, joka on loogisesti yhteensopimaton viikoittaisen ja päivittäisen työajan käsitteiden kanssa, koska siinä maksettava palkka irrotetaan ennalta vahvistetusta työajasta, joka olisi yleisesti ja abstraktisti yksilöitävissä.

- Kyseinen sopimusehto, joka juontaa juurensa määräaikaisen maataloustyön ominaispiirteistä, on täysin yhteensopiva asetuksen nro 66/2003 16 §:n 1 momentin g kohdan kanssa, jolla pannaan täytäntöön direktiivi 93/104/EY ja direktiivi 2000/34/EY ja joissa säädetään, että määräaikaiset maataloustyöntekijät jäävät tavanomaisen työajan viikoittaista kestoa koskevan sääntelyn soveltamisalan ulkopuolelle.
  - [– –] *[muuta huomioita, joilla ei ole merkitystä ennakkoratkaisukysymyksen kannalta]*
  - Asetuksen (decreto legge) nro 338/1989 1 §:n 1 momentissa [– –] säädetään sosiaalivakuutusmaksujen osalta, että sosiaalivakuutusmaksuja laskettaessa laskentaperusteeksi otettava palkka ei voi olla pienempi kuin laeissa, asetuksissa, valtakunnallisesti edustavimpien ammattijärjestöjen tekemissä työehtosopimuksissa tai kollektiivisissa tai yksilöllisissä sopimuksissa sovittujen palkkojen määrä (ja määräaikaisten maataloustyöntekijöiden osalta työehtosopimusten mukainen palkka on nimenomaan tehtyjen työtuntien mukainen palkka).
  - Päinvastainen johtopäätös tosiasiallisesti tehtyihin työtunteihin perustuvasta sosiaalivakuutusmaksujen laskennasta ei sitä paitsi ole ajateltavissa, ”kun otetaan huomioon valituksenalaisessa tuomiossa mainittu, direktiivin 99/70/EY [liitteessä olevan puitesopimuksen] 4 lausekkeessa tarkoitettua määräaikaisten työntekijöiden syrjäntäkieltoa koskeva unionin oikeuskäytäntö; – – kyseinen kielto nimittäin koskee työsopimuksen osapuolten välistä työsuhdetta, ja se voi oikeuttaa korkeintaan mahdolliset työntekijän vaatimukset, joiden mukaan hänellä on oikeus saada enemmän kuin mitä hänelle on tosiasiallisesti maksettu, mutta on selvää, ettei sosiaalivakuutuslaitos voi sen perusteella vaatia erilaisia ja suurempia sosiaalivakuutusmaksuja, koska sosiaalivakuutussuhdetta koskevat asiat eivät kuulu unionin oikeuden säännösten soveltamisalaan”.
- 4 Kun asia oli palautettu Corte d’appellon ratkaistavaksi, valittajayhtiö vaati Corte di cassazionen vahvistaman oikeusperiaatteen mukaisesti vastustuksen kohteena olevan veloitusilmoituksen kumoamista sillä perusteella, että valittajayhtiö oli jo suorittanut maksut määräaikaisten maataloustyöntekijöiden osalta ja laskenut ne tosiasiallisesti tehtyjen työtuntien mukaan.
- 5 Corte d’appelloon palautetussa asiassa INPS esitti valitukseen vastatessaan kysymyksen siitä, onko Corte di cassazionen vahvistama oikeusperiaate yhteensopiva Euroopan ammatillisen yhteisjärjestön (EAY), Euroopan teollisuuden ja työnantajain keskusjärjestön (UNICE) ja julkisten yritysten Euroopan keskuksen (CEEP) tekemästä määräaikaista työtä koskevasta puitesopimuksesta annetun direktiivin 1999/70/EY [liitteessä olevan puitesopimuksen] 4 lausekkeessa tarkoitetun syrjäntäkiellon kanssa. Kyseisen lausekkeen 1 kohdan sanamuoto on seuraava: ”Määräaikaisiin työntekijöihin ei saa soveltaa epäedullisempia työehtoja kuin vastaaviin vakituisiin työntekijöihin

pelkästään siksi, että heillä on määräaikainen työsopimus tai työsuhde, ellei siihen ole asiallisia syitä.”

INPS esittää näkemyksensä, että jos katsotaan, että määräaikaisten maataloustyöntekijöiden sosiaalivakuutusmaksut on maksettava tosiasiallisesti tehtyjen työtuntien perusteella lasketun palkan mukaisesti (valtakunnallisen työehtosopimuksen 40 §) eikä päivittäisen 6,30 tunnin työajan perusteella lasketun palkan mukaisesti, kuten vakituisten maataloustyöntekijöiden tapauksessa (valtakunnallisen työehtosopimuksen 30 §) tehdyistä työtunneista riippumatta, vaikka molempien työntekijäryhmien työtehtävät olisivat samat, se merkitsee ensin mainittujen työntekijöiden epäedullisempaa kohtelua sosiaalivakuutuksen osalta sekä työnantajan maksettavaksi tulevien sosiaalivakuutusmaksujen kannalta että INPS:n myöntämien etuuksien kannalta; etuudet nimittäin suhteutetaan maksettuihin sosiaalivakuutusmaksuihin, jolloin ne jäävät todennäköisesti pienemmiksi kuin viimeksi mainituilla työntekijöillä.

Lisäksi INPS esittää, että jos syrjäntäkiellon periaatteen tarkoituksena on varmistaa, ettei määräaikaisen työsopimuksen käyttö heikennä asianomaisen työntekijän asemaa asettamalla hänet vakituista työntekijää heikompaan tilanteeseen, edellä mainittuun 4 lausekkeeseen sisältyvää työehtot-sanaa ei pidä tulkita suppeasti niin, että se koskisi ainoastaan sitä, miten työnantaja kohtelee työntekijää, vaan laajemmin niin, että se kattaa kaikki työntekijän ja työnantajan aineellisoikeudelliseen asemaan kohdistuvat oikeusvaikutukset, mikä tarkoittaa siis myös sosiaaliturvaa koskevia seikkoja, joiden osalta on otettava huomioon sekä sosiaalivakuutusmaksujen määrä että siihen suhteutuva etuuksien määrä sekä työsuhteen aikana että sen päätyttyä.

Näin ollen INPS on pyytänyt Corte d’appello di Firenzeä lykkäämään asian käsittelyä ja esittämään unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

[– –] *[samankaltaisia kysymyksiä kuin ne, jotka ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin jäljempänä esittää]*

Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevan oikeudenkäynnin päätteeksi INPS vaati pääasiassa, että valittajayhtiön valitus hylätään tosiseikkojen ja oikeudellisten seikkojen osalta perusteettomana.

6 Tämän jälkeen valittajayhtiö toimitti 30.6.2023 kirjelmän, jossa se vaati ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevan pyynnön hylkäämistä [– –]

– [– –] koska pakolliset sosiaalivakuutusmaksut eivät kuulu direktiivin 1999/70/EY aineelliseen soveltamisalaan ja koska kyseisellä direktiivillä ei ole horisontaalista vaikutusta vaan ainoastaan vertikaalinen vaikutus, eikä siihen siten voida vedota INPS:n ja työnantajan välisessä suhteessa;

– [– –] *[kansallista prosessioikeutta koskevia näkökohtia]*

[– –] [*kansallista menettelyä koskevia seikkoja*]

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

- 7 Ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin, jonka ratkaistavaksi Corte di cassazione on asian palauttanut, on kansallisen oikeuden mukaan velvollinen noudattamaan Corte di cassationen ratkaisua: Italian siviiliprosessikoodeksin (codice di procedura civile) 384 §:ssä nimittäin nimenomaisesti säädetään, että tuomioistuimen, johon asia on palautettu, on pitäydyttävä Corte di cassationen ilmaisemassa oikeusperiaatteessa ja muutoinkin siinä, mitä kyseinen tuomioistuin on lausunut (Corte di cassationen vahvistaman oikeusperiaatteen sitovuudesta ks. viimeisimpänä Corte di cassationen tuomio nro 27155/2017).
- 8 Menettelyn tässä vaiheessa oikeudenkäynnissä on siis kyse siitä, miten konkreettisessa yksittäistapauksessa sovelletaan sääntöä, jonka mukaan nyt käsiteltävässä asiassa valittajana olevan työnantajayhtiön tuli maksaa määräaikaisten maataloustyöntekijöiden sosiaalivakuutusmaksut tosiasiallisesti tehtyjen työtuntien mukaan.
- 9 Sovellettavat kansalliset säännökset sisältyvät 6.7.2006 tehdyn valtakunnallisen maatalous- ja puutarhatyöntekijöiden työehtosopimuksen 40 §:ään, jonka mukaan määräaikaisella työntekijällä on oikeus saada maksu päivän aikana tosiasiallisesti tekemistään työtunneista, sellaisena kuin Corte di cassazione on sitä tulkinut, ja asetuksen (decreto legge) nro 338/1989 1 §:n 1 momenttiin [– –], jossa sosiaalivakuutusmaksujen määrä suhteutetaan palkkaan säätämällä säännöstä, jonka mukaan sosiaalivakuutusmaksuja laskettaessa laskentaperusteeksi otettava palkka ei voi olla pienempi kuin laeissa, asetuksissa tai valtakunnallisesti edustavimpien ammattijärjestöjen tekemissä työehtosopimuksissa sovittujen palkkojen määrä taikka kollektiivisissa tai yksilöllisissä sopimuksissa sovittujen palkkojen määrä, jos näistä seuraava palkka on työehtosopimuksessa sovittua palkkaa suurempi. Näiden säännösten nojalla ja kun sovelletaan Corte di cassationen vahvistamaa oikeusperiaatetta, sosiaalivakuutusmaksut tulisi määräaikaisten maataloustyöntekijöiden tapauksessa maksaa tosiasiallisesti tehtyjen työtuntien perusteella, koska työehtosopimusten mukaan kyseisillä työntekijöillä on oikeus palkkaan ainoastaan niiden osalta.

Ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin huomauttaa lisäksi, että saman valtakunnallisen työehtosopimuksen 30 §:ssä vakituisten työntekijöiden osalta sen sijaan määrätään, että työaika on 39 tuntia viikossa eli 6,30 tuntia päivässä; tällöin työnantaja on joka tapauksessa velvollinen maksamaan työntekijälle mainitun tuntimäärän mukaisesti – siinäkin tapauksessa, ettei työnantaja vaadi työntekijältä työsuoritusta, lukuun ottamatta kuitenkaan tilanteita, joissa työ keskeytyy ylivoimaisen esteen vuoksi – ja maksamaan sosiaalivakuutusmaksut vastaavasta palkasta.

- 10 Ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin suhtautuu epäilevästi siihen, onko Corte di cassationen vahvistama oikeusperiaate yhteensopiva unionin oikeuden ja

erityisesti määräaikaista työtä koskevasta puitesopimuksesta annetun direktiivin 1999/70/EY [liitteessä olevan puitesopimuksen] 4 lausekkeen kanssa, ja katsoo, että edellytykset INPS:n pyytämän ennakkoratkaisupyynnön esittämiseksi Euroopan unionin tuomioistuimelle ovat olemassa.

Ennakkoratkaisupyynnön tutkittavaksi ottaminen kansallisen oikeuden näkökulmasta

- 11 [– –]
- 12 [– –]
- 13 [– –] *[kansallista oikeuskäytäntöä ja unionin oikeuskäytäntöä, joiden perusteella unionin tuomioistuimelle tehtävä ennakkoratkaisupyyntö voidaan ottaa tutkittavaksi]*

Unionin oikeuden sovellettavuus nyt tarkasteltavassa asiassa

- 14 Asiasisällön osalta ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin katsoo, että nyt tarkasteltavaan tapaukseen sovelletaan unionin oikeutta Euroopan ammatillisen yhteisjärjestön (EAY), Euroopan teollisuuden ja työnantajain keskusjärjestön (UNICE) ja julkisten yritysten Euroopan keskuksen (CEEP) tekemästä määräaikaista työtä koskevasta puitesopimuksesta annetun direktiivin 1999/70/EY [liitteessä olevan puitesopimuksen] 4 lausekkeessa tarkoitetun syrjintäkiellon osalta. Kyseisen lausekkeen 1 kohdan sanamuoto on seuraava: ”Määräaikaisiin työntekijöihin ei saa soveltaa epäedullisempia työehtoja kuin vastaaviin vakituisiin työntekijöihin pelkästään siksi, että heillä on määräaikainen työsopimus tai työsuhde, ellei siihen ole asiallisia syitä.”
- 15 Ensinnäkin oikeudenkäynnissä on keskusteltu työehtojen käsitteestä, jota ei tule ymmärtää suppeasti vaan laajassa merkityksessä siten, että se kattaa kaikki edut, jotka työnantaja työntekijälle työsuhteen perusteella suorittaa, ja että se koskee siten myös palkan määrää (tuomio 13.9.2007, Del Cerro Alonso (C-307/05); tuomio 12.12.2013, Carratù (C-361/12) ja tuomio 15.4.2008, Impact (C-268/06)).

Tuomiossa Del Cerro Alonso todetaan tarkalleen ottaen seuraavaa: ”EY 137 artiklan 1 kohdan b alakohdan soveltamisalaan ja näin ollen sen nojalla annettujen direktiivin 1999/70 ja puitesopimuksen soveltamisalaan kuuluu kysymys siitä, onko tämän puitesopimuksen 4 lausekkeen 1 kohdassa säädetyn syrjimättömyyden periaatteen mukaisesti jokin palkkauksen osatekijä myönnettävä määräaikaiselle työntekijälle samalla tavoin kuin vakituiselle työntekijälle, koska kyseessä on työehto” (47 kohta). Näin ollen työehtojen yhdenvertaisuuden käsitettä on tulkittava siten, että se kattaa palkan, jonka suuruus määritetään toki kansallisissa oikeusjärjestyksissä mutta jota ei voida määrittää eri tavoin määräaikaisten työntekijöiden vahingoksi pelkästään sillä perusteella, että heillä on määräaikainen työsopimus, ellei siihen ole asiallisia syitä.

- 16 Nyt tarkasteltavassa asiassa nimittäin on ensinnäkin kyse määräaikaisille maataloustyöntekijöille maksettavasta palkasta, koska kansallisen lainsäädännön mukaan sosiaalivakuutusmaksut – toisin sanoen suoritukset, joita INPS asiassa vaatii – on maksettava työsuhteessa olevien työntekijöiden koko palkasta.
- 17 Toiseksi asiassa katsotaan, että työehtojen käsite kattaa myös INPS:n vaatimat sosiaalivakuutusmaksut, koska ne ovat yhteydessä ammatillisista eläkevakuutusjärjestelmistä maksettaviin etuuksiin eli etuuksiin, jotka myös kuuluvat [unionin oikeudessa määriteltyyn] palkan käsitteeseen (vrt. tuomio 17.5.1990, Barber (C-262/88); tuomio 13.11.2008, komissio v. Italia (C-46/07) sekä tuomio 15.4.2008, Impact (C-268/06), jonka mukaan kyseisen käsitteen alaan kuuluvat ”eläkkeet, jotka perustuvat työntekijän ja työnantajan väliseen työsuhteeseen, mutteivät eläkkeet, jotka perustuvat lakisääteiseen järjestelmään – [johon] osallistuminen perustuu enemmän sosiaalipoliittisiin syihin kuin tällaiseen työsuhteeseen”).
- 18 Direktiivin 2006/54 määritelmissä ammatillisten sosiaaliturvajärjestelmien todetaan olevan sellaisia järjestelmiä, jotka antavat turvaa sairauden, työkyvyttömyyden, vanhuuden, työtapaturmien, ammattitautien ja työttömyyden varalta ja joita sosiaaliturvaa koskevasta yleisestä järjestelmästä annettu direktiivi 79/7/ETY ei koske; sen mukaan näiden järjestelmien tarkoituksena on ”antaa palkansaajille ja itsenäisille ammatinharjoittajille yrityksessä tai yritysryhmässä, taloudellisen toiminnan alueella tai ammattialalla tai ammattialojen ryhmässä etuudet, jotka täydentävät lakisääteisiin sosiaaliturvajärjestelmiin kuuluvia etuuksia tai korvaavat ne, riippumatta siitä, onko näiden järjestelmien piiriin kuuluminen pakollista tai vapaaehtoista.”

Tämä on ollut unionin tuomioistuimen vakiintunut näkemys, mistä voidaan päätellä, että se, mikä erottaa ammatilliset sosiaaliturvajärjestelmät ja sosiaaliturvaa koskevan yleisen järjestelmän toisistaan, ei ole suojan vakuutusluonteinen tarkoitus tai suojan kohteena olevien riskien luonne, vaan pikemminkin edunsaajien tyyppi ja kyseessä olevan suhteen peruste: [julkisista lakisääteisistä] sosiaaliturva[järjestelmistä] myönnetään etuuksia kaikille ihmisille lain nojalla ja solidaarisuuteen ja heikompiensaisten tukemiseen perustuvilla kriteereillä, kun taas ammatillisista järjestelmistä myönnetään julkisten, lakisääteisten sosiaaliturvajärjestelmien myöntämiä etuuksia täydentäviä tai korvaavia etuuksia työntekijöille, jotka kuuluvat tiettyyn yritykseen, taloudellisen toiminnan alueeseen tai ammattialaan, ja ne ovat heidän työsuhdettaan täydentävä osatekijä.

- 19 Nyt tarkasteltavassa tapauksessa on kyse maksuista, jotka kohdennetaan työsuhteesta riippuvien etuuksien myöntämiseen; kyseisten etuuksien suuruus on verrannollinen työsuhteen kestoon ja ne perustuvat palkan määrään, koska maksut riippuvat palkan suuruudesta. Tästä seuraa, että jos palkan määrä pienenee (jolloin myös maksujen määrä pienenee), se merkitsee myös sosiaaliturvaetuuksien pienenemistä, mistä aiheutuu ilmeistä haittaa yksittäisille työntekijöille mutta

myös taloudellinen rasite yhteiskunnalle, koska tällaisille työntekijöille myönnettävät etuudet myönnetään kokonaan julkisesta sosiaaliturvajärjestelmästä.

- 20 Tältä osin asiassa on siten kyse myös etuuksista, joita määräaikaisille maataloustyöntekijöille voidaan myöntää: kun tällaisten työntekijöiden oikeus palkkaan perustuu ainoastaan tosiasiallisesti tehtyihin työtunteihin (toisin kuin vakituisilla työntekijöillä, joille on taattu aina tietty työehtosopimuksessa määritetty vähimmäispalkka tosiasiallisesti tehdyistä työtunneista riippumatta), on selvää, että heillä on oikeus pienempiin etuuksiin.
- 21 Ei kuitenkaan ole epäilystäkään siitä, että nyt tarkasteltavassa tapauksessa on kyse ”työehdoista”, joihin direktiivin 99/70/EY [liitteessä olevan puitesopimuksen] 4 lausekkeessa viitataan, ja että asia kuuluu siis unionin oikeuden soveltamisalaan.
- 22 Maatalousalaa ei myöskään ole suljettu kyseisen direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle.
- 23 Valittajayhtiön puolustus on vedonnut siihen, että direktiivillä on ainoastaan vertikaalinen vaikutus eikä siihen siten voida vedota yksityisten välisessä asiassa. Tätä väitettä vastaan puhuu ensinnäkin se, että kyseinen direktiivi on saatettu asianmukaisesti osaksi kansallista oikeusjärjestystä asetuksella (decreto legislativo) nro 368/2001, jonka 6 §:llä syrjäytäkiellon periaate on säädetty myös Italian järjestelmään [– –], mistä seuraa, että kyseisellä periaatteella on myös horisontaalinen vaikutus yksityisten välisissä ja yksityisten ja yhteisöjen välisissä suhteissa.
- 24 Toiseksi syrjäytäkiellon periaate on unionin oikeuden yleinen oikeusperiaate, jolla on täysi välitön vaikutus myös horisontaalisissa suhteissa, ainakin tilanteissa, joissa siitä on nimenomaisesti säädetty johdetun oikeuden lähteissä, kuten nyt tarkasteltavassa tapauksessa direktiivissä 99/70/EY (vrt. unionin tuomioistuimen tuomio Küçükdeveci (C-555/07)).
- 25 Lisäksi on otettava huomioon, että edellä mainitun 4 lausekkeen 1 kohtaan sisältyvää kieltoa on pidetty ehdottomana ja riittävän täsmällisenä niin, ettei edes direktiivin kansallisia täytäntöönpanotoimia edellytetä; ainoa varaus koskee asiallisiin syihin liittyviä perusteluja (joiden arvioiminen on tuomioistuimen tehtävä; tuomio Impact (C-268/06), 65 ja 68 kohta), joiden on ymmärrettävä olevan ”määrätylle toiminnalle ominaisia täsmällisiä ja konkreettisia seikkoja” (tuomio Del Cerro Alonso (C-307/05), 53–58 kohta).
- 26 Kun näin ollen on todettu, että kyseistä direktiivin [liitteessä olevan puitesopimuksen] 4 lausekkeen 1 kohtaa sovelletaan määräaikaisten maataloustyöntekijöiden palkkoihin ja niihin liittyviin sosiaalivakuutusmaksuihin, nyt tarkasteltavassa tapauksessa ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin katsoo, että Corte di cassazione vahvistama oikeusperiaate, jonka mukaan työnantajan maksettavaksi tulevien sosiaalivakuutusmaksujen laskennan on perustuttava tosiasiallisesti tehtyihin työtunteihin, on kyseisen lausekkeen vastainen, koska se

merkitsisi, että kyseisiä määräaikaista työntekijöitä kohdeltaisiin vakituisia maataloustyöntekijöitä heikommin ilman tehokkaita asiallisia syitä.

- 27 Näiden kahden työntekijäryhmän vertailukelpoisuuden osalta on selvää ja riidatonta, että määräaikaiset maataloustyöntekijät hoitivat samoja työtehtäviä kuin vakituiset työntekijät [– –].
- 28 Heikomman kohtelun osalta on varmaa, että Corte di cassazione vahvistaman oikeusperiaatteen soveltaminen johtaisi määräaikaisten työntekijöiden heikompaan kohteluun vastaaviin vakituisiin työntekijöihin verrattuna, koska maatalousalan prekaareissa työsuhteissa – ja ainoastaan niissä – työnantajalla on oikeus määrittää yksipuolisesti osapuolten vastavuoroisten velvoitteiden, nimittäin työnteko- ja palkanmaksuvelvoitteen, sisältö ja siten myös sosiaalivakuutusmaksujen ja vieläpä sosiaalietuuksienkin määrä; vakituisille työntekijöille puolestaan on joka tapauksessa taattu päivittäinen vähimmäispalkka, joka vastaa 6,30 työtuntia, heidän tosiasiallisesti tekemiensä työtuntien määrästä riippumatta, mikä vaikuttaa sosiaalivakuutusmaksuihin ja niistä riippuviin INPS:n myöntämiin etuuksiin.
- 29 Erilaista kohtelua koskevien asiallisten syiden puutteesta on todettava, että kumpikaan asianosaisista ei ole esittänyt tällaisia asiallisia syitä, joiden on ymmärrettävä olevan ”määrätylle toiminnalle ominaisia täsmällisiä ja konkreettisia seikkoja” (unionin tuomioistuimen tuomio Del Cerro Alonso (C-307/05), 53–58 kohta), kun taas unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan kyseinen käsite edellyttää, että erilaista kohtelua voidaan perustella kyseessä olevalle työehdolle ominaisilla täsmällisillä ja konkreettisilla seikoilla ”siinä erityisessä asiayhteydessä, johon työehto kuuluu, ja näin on oltava objektiivisten ja läpinäkyvien arviointiperusteiden perusteella, jotta voidaan varmistaa, että kyseinen erilainen kohtelu vastaa todellista tarvetta, että sillä voidaan saavuttaa asetettu tavoite ja että se on tätä varten tarpeellinen” (unionin tuomioistuimen tuomio 19.10.2023, Lufthansa City Line (C-660/20)).
- 30 Nyt tarkasteltavassa tapauksessa ei ole todettu asiallisia seikkoja, jotka liittyisivät työn suorittamiseen, eikä täsmällisiä ja konkreettisia seikkoja, joista voitaisiin päätellä määräaikaisten työntekijöiden erilaisen kohtelun todellinen tarve, kun otetaan huomioon myös se, että maataloustoiminnalle ominaiset riskit, jotka liittyvät odottamattomien sääolosuhteiden erityiseen vaikutukseen, koskevat kaikkea työtä täysin työsuhteen luonteesta riippumatta.

Näillä perusteilla

Corte d'appello di Firenze

SEUT 267 artiklan nojalla

esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat unionin oikeuden tulkintaa koskevat ennakkoratkaisukysymykset:

1) Onko puitesopimuksen 4 lausekkeen 1 kohtaa tulkittava siten, että se on esteenä 6.7.2006 tehdyn maatalous- ja puutarhatyöntekijöiden kansallisen työehtosopimuksen 40 §:ään sisältyvän ehdon kaltaiselle kansallisen työehtosopimuksen määräykselle, sellaisena kuin Corte di cassazione on sitä ennakkoratkaisua pyytävää tuomioistuinta sitovasti tulkinnut, jossa määräaikaiselle maataloustyöntekijälle vahvistetaan oikeus saada maksu päivän aikana tosiasiallisesti tehtyjen työtuntien mukaan, kun saman työehtosopimuksen 30 §:ssä määrätään, että vakituisilla maataloustyöntekijöillä on oikeus 6,30 tunnin työpäivää vastaavaan palkkaan?

2) Jos edelliseen kysymykseen vastataan myöntävästi, onko puitesopimuksen 4 lausekkeen 1 kohtaa tulkittava siten, että myös määräaikaisista maataloustyöntekijöistä ammatillisessa sosiaaliturvajärjestelmässä maksettavan pakollisen sosiaalivakuutusmaksun suuruuden määrittäminen kuuluu työehtoihin, mistä seuraa, että se on määritettävä saman kriteerin mukaan kuin vakituisilla maataloustyöntekijöillä eli että se on mitoitettava työehtosopimuksessa määrätyn päivittäisen työajan eikä tosiasiallisesti tehtyjen työtuntien mukaan?

Ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin lykkää asian käsittelyä, kunnes unionin tuomioistuin on vastannut edellä esitettyihin kysymyksiin.

Kirjaamolle annetaan tehtäväksi toimittaa tämä päätös Euroopan unionin tuomioistuimeen [– –].

[– –]

Firenzessä, 8.1.2024

[– –]